BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Conferință de presă

Raport asupra stabilității financiare

Decembrie 2022

Mugur Isărescu
Guvernator

București, 19 ianuarie 2023

Obiectivul principal al băncilor centrale – stabilitatea prețurilor

Statulul SEBC și BCE: *În conformitate cu articolul 127 alineatul (1) și cu articolul 282 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, obiectivul principal al SEBC este menținerea stabilității prețurilor*

Statutul BNR: *Obiectivul fundamental al Băncii Naţionale a României este asigurarea şi menţinerea stabilităţii preţurilor*

Situaţia la zi:

- Experiența acumulată de-a lungul deceniilor a arătat că stabilitatea prețurilor e un obiectiv care poate și trebuie încredințat băncilor centrale. Criza financiară din anul 2008 a demonstrat că stabilitatea prețurilor nu asigură automat evitarea crizelor sistemice

- Încă din anul 2005, Sir Andrew Crockett, director general al BRI, iar apoi raportul de Larosière (2009) au recomandat realizarea unui cadru instituțional care să asigure **stabilitatea prețurilor** și **salvgardarea stabilității macrofinanciare**

- Al doilea obiectiv nu depinde exclusiv de băncile centrale pentru că, la menținerea stabilității financiare, contribuie și piața financiară nebancară, bursele, fondurile de pensii și guvernele, prin politica fiscală

➔ Aranjamentul instituțional la nivelul UE a prevăzut înființarea *Comitetului European pentru Risc Sistemic* (CERS), condus de președintele BCE, dar funcția de stabilitate financiară nu e încredințată exclusiv BCE

Stabilitatea prețurilor și stabilitatea financiară

Vulnerabilități — Criza financiară globală
Complexitatea sistemului financiar

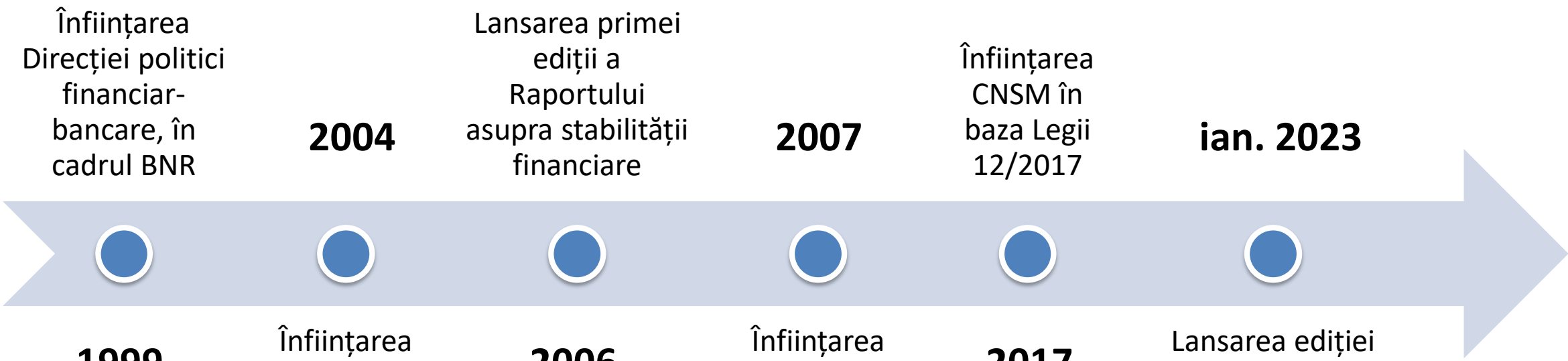

Șocuri financiare puternice
Consecințe economice semnificative — **Efecte**

Materializarea vulnerabilităților sistemice minimizate sau neglijate în mare măsură de către autoritățile sau decidenții de politici economice ➔ definirea unui cadru de **supraveghere macroprudențială pentru sectorul financiar** – în UE, Comitetul European pentru Risc sistemic (CERS), înființat în 2010

Obiectivul general al stabilității financiare = limitarea **frecvenței** și **impactului crizelor viitoare** + contribuția la **salvgardarea sistemului financiar**

Arhitectura instituțională privind stabilitatea financiară în România

Organizarea și activitatea Comitetului Național privind Supravegherea Macroprudențială

Obiectivul fundamental = *a contribui la salvgardarea stabilității financiare, inclusiv prin consolidarea capacității sistemului financiar de a rezista șocurilor și prin diminuarea acumulării de riscuri sistemice, asigurând pe această cale o contribuție sustenabilă a sistemului financiar la creșterea economică*

La cele 4 ședințe organizate anual participă reprezentanți ai instituțiilor și autorităților cu rol în asigurarea stabilității financiare din România:

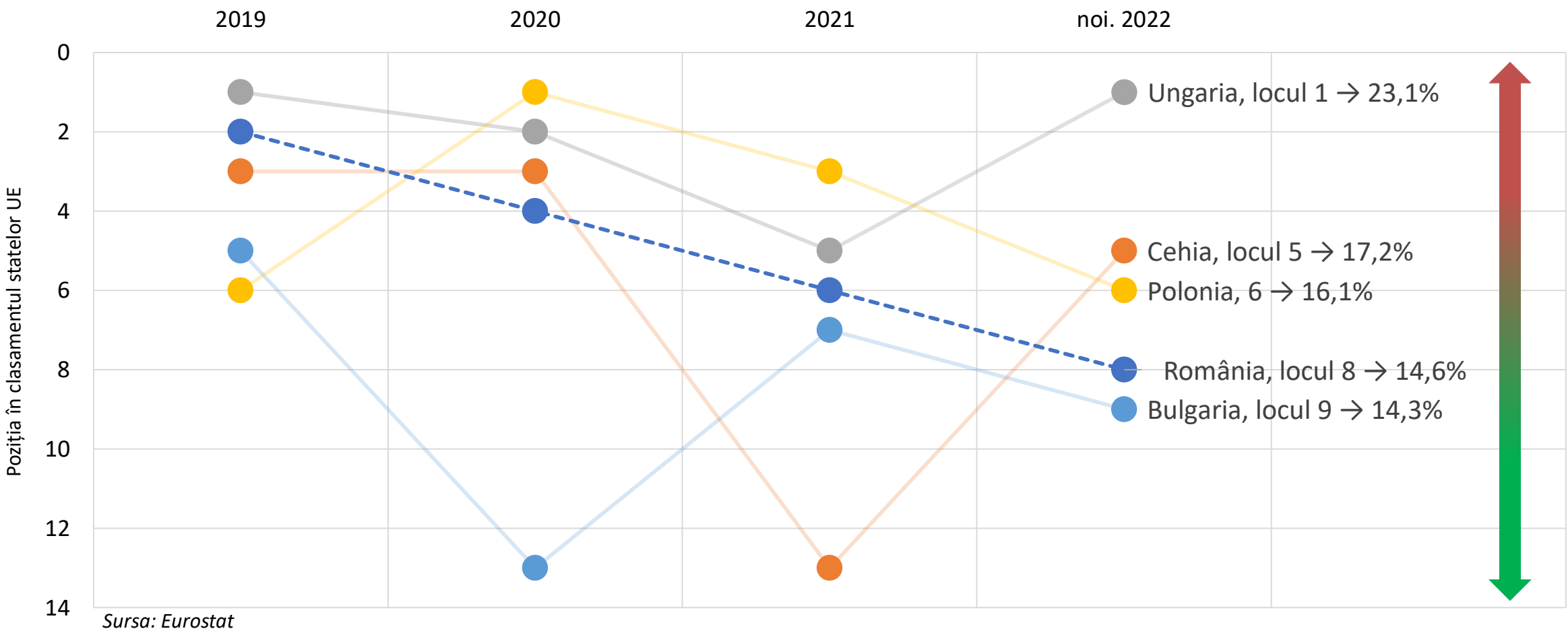
- ✓ 3 membri din partea BNR: guvernator, prim-viceguvernator și un viceguvernator
- ✓ 3 membri din partea ASF: președinte, prim-vicepreședinte și un vicepreședinte
- ✓ 3 membri desemnați de primul ministru: ministrul finanțelor și 2 secretari de stat
- ✓ Președintele CNSM este guvernatorul BNR

Grupurile de lucru la nivel de experți, organizate sub egida CNSM, au elaborat analize pe teme de interes precum (i) diminuarea vulnerabilităților provenind din creșterea deficitului balanței comerciale pe filieră agroalimentară, (ii) finanțarea verde sau (iii) creșterea sustenabilă a intermedierii financiare, și au propus recomandări adresate instituțiilor și autorităților competente

Stabilitatea prețurilor

Inflația a crescut puternic în ultimii 3 ani, inclusiv în România
Țara noastră și-a îmbunătățit treptat poziția față de celelalte țări din UE

Locul ocupat în clasamentul statelor membre UE, după nivelul indicelui armonizat al prețurilor de consum (IAPC)

Sursa: Eurostat

Stabilitatea financiară

Situația indicatorilor prudențiali din România este mai bună decât media UE, conform ABE

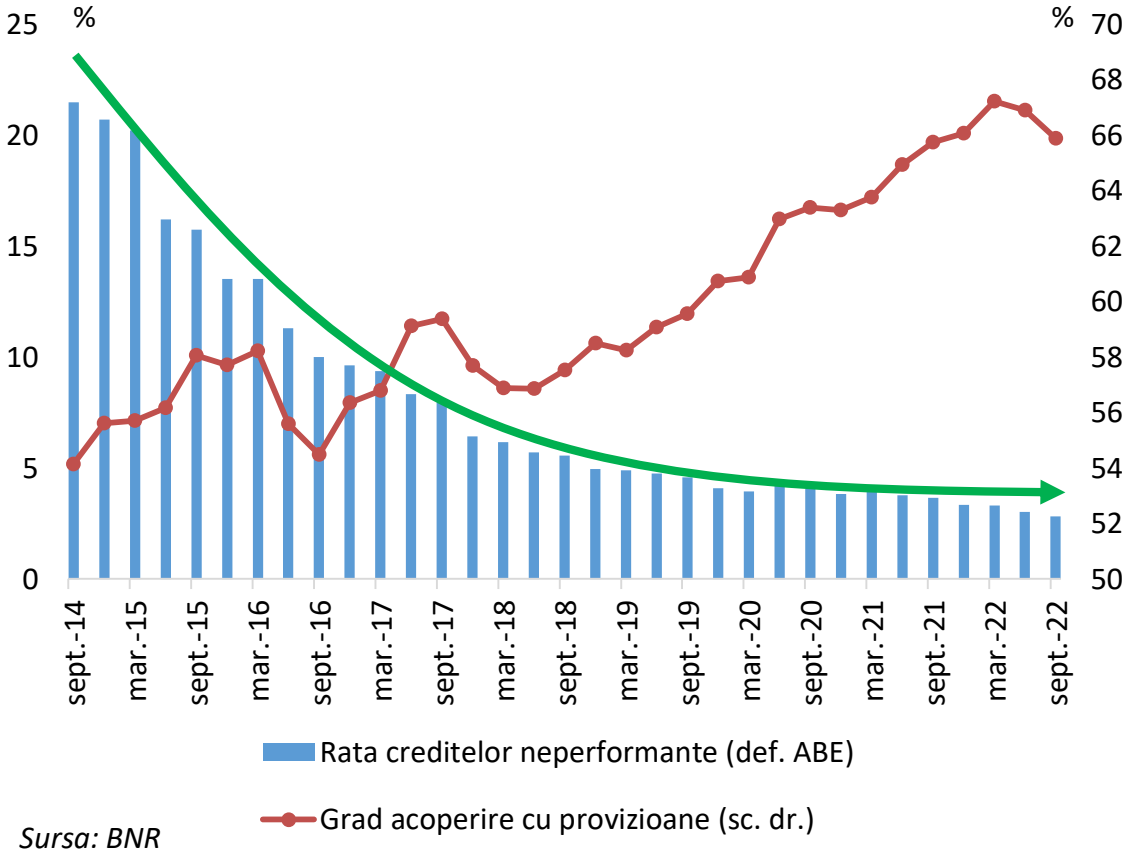
Indicatori de risc ai sectorului bancar monitorizați de ABE (selecție)	România							media UE						
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	sep. 2022	2016	2017	2018	2019	2020	2021	iun. 2022
Rata fondurilor proprii de nivel 1							**18,8**							**16,5**
Rata creditelor neperformante							**2,8**							**1,8**
Gradul de acoperire cu provizioane a creditelor neperformante							**65,9**							**43,8**
ROE							**15,5**							**7,9**
Cost/Venit							**53,6**							**61,4**
Credite/Depozite (populație și companii nefinanciare)							**69**							**110**

cel mai bine (*best bucket*)
intermediar (*intermediate bucket*)
cel mai rău (*worst bucket*)

Sursa: BNR, ABE

Procesul de rezoluție a creditelor neperformante

Rata creditelor neperformante și gradul de acoperire cu provizioane

Sursa: BNR

I. Dimensiunea problemei

- Etapa 1: evaluarea independentă a garanțiilor (2013, 2014, 2015)

II. Rezolvarea graduală a problemei

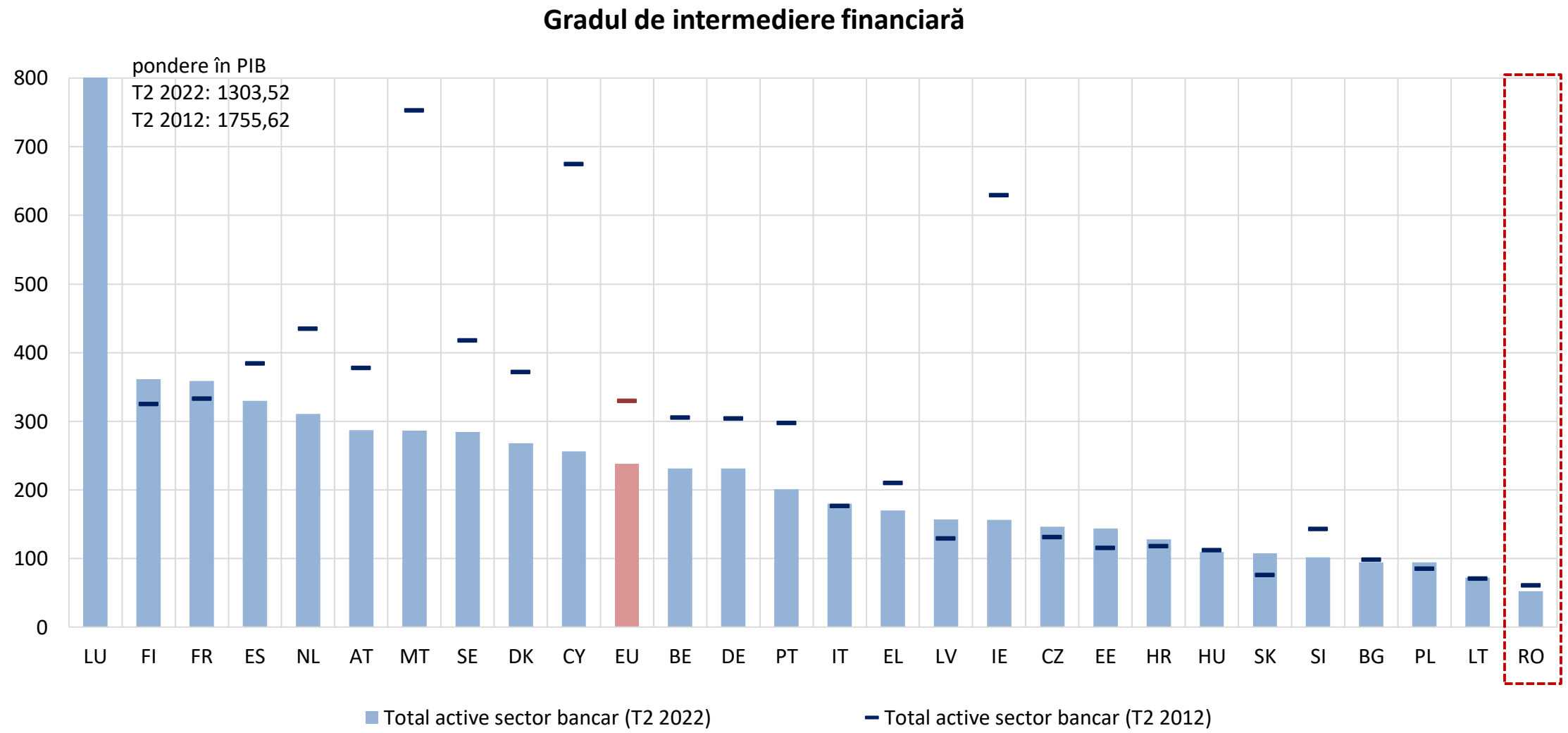
- Etapa 2: provizionare adecvată (2014, 2016)
- Etapa 3: curățarea bilanțurilor instituțiilor de credit (2014, 2016)
- Etapa 4: scoaterea creditelor neperformante în afara bilanțului instituțiilor de credit (2014)
- Etapa 5: recapitalizare adecvată - între 2008 și 2016, capitalul (pe baza aportului în numerar) s-a majorat cu aprox. 11,6 mld lei

III. Măsuri prudențiale pro-active

- Etapa 6: introducerea unui amortizor pentru riscul sistemic (2017)

➔ România este una dintre cele 5 țări UE în care nu au fost utilizate fonduri publice pentru salvarea băncilor

România se plasează încă pe ultima poziție din punct de vedere al intermedierii financiare pe segmentul bancar

Sursa: CNSM, pe baza datelor BCE

Cauze structurale ale intermedierii financiare scăzute în România

1. Finanțarea directă a corporațiilor de dimensiuni mari de la instituții de credit din străinătate sau de la companiile mamă – creditul bancar intern reprezintă doar aprox. 36% din îndatorarea totală a companiilor nefinanciare

2. Nivelul scăzut de capitalizare a unei părți însemnate a sectorului companiilor nefinanciare

3. Modelul de finanțare al sectorului bancar din România bazat preponderent pe garanții imobiliare, în detrimentul analizei bilanțiere și a planurilor de afaceri

---

- CNSM a constituit un grup de lucru cu scopul identificării și analizării principalilor factori care limitează dezvoltarea în mod durabil a intermedierii financiare în România. Măsurile identificate au în vedere:
  - ✓ sprijinirea schimbării structurale a economiei înspre una cu valoare adăugată superioară, inclusiv prin folosirea mai amplă a fondurilor europene
  - ✓ îmbunătățirea educației financiare a antreprenorilor și creșterea pregătirii profesionale a salariaților din sistemul financiar
  - ✓ diversificarea în mod sustenabil a surselor care ar putea contribui la majorarea intermedierii financiare